Tizedik évfolyam. 14. szám. Muraszombat, 1894. április 1.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár: Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Egyes szám 10 kr. Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk könyvnyomdája) intézendők.

Szerkeszti: A muraszombati gazd. fiók-egylet. Kiadó laptulajdonos: Grünbaum Márk. A szerkesztésért felelős: HORVÁTH GYÖRGY.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők. Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronkint 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Egy pár szó a muraszombati vasutterv kérdéséhez.

III.

Pedig ha valahol az ország területén, ugy a muraszombati járás reá szorul arra, hogy habár áldozatok árán is — a kulturális forgalomba bevonassék — Azt mondja a tekintetes Vármegye, nincsen pénzünk, honnan vegyünk? Forduljanak urzim ugyanazon kaszszához, amelyet a mi speciális adófiliéreinkkel tölteuek meg évről-évre, s amelyet mindenre inkább, mint a mi felsegélyezésünkre használnak.

Lássuk csak a határszéli vámokat! Elhagyatottságunk, a magyar kereskedelmi gócz-pontoktól elzárattatásunk kényszerit bennünket arra, hogy mindenért Regedéhez a szomszéd Stájerhonba forduljunk s ahelyett hogy a vármegye képében felettünk atyáskodó gondviselés módokat teremtene, melyek között Magyarországhoz gravitálhassunk és Regedét mint egyedüli piaczunkat nélkülözhessük, és daczára annak, hogy Vasvármegye érdemes alispánja csak a legutóbbi megyei közgyűlésen is kijelenté, hogy elvből ellensége minden vámszedési privilégiumnak: a határszéli járásokat s köztük a muraszombati járást azért, mert mostoha gazdasági viszonyainál fogva kényszerült a szomszéd Stájerhon felé gravitálni, megrójja vámsorompókkal s ezen czimen évenkint 3000 frttal támogatja saját pénztárát.

Miután amellett mi az 1890. évi I. trv. czikk értelmében kivetett utadót ép oly százalékokban fizetjük, mint a vármegye egyéb adózó polgárai, és mert azért, hogy Stájerhonban vagyunk kénytelenek piaczot keresni, igazság szerint bennünket sujtani nem lehet, méltányos és jogos a követelés, hogy a megye törvényhatósága folyósitson a muraszombati vasut segélyezése czéljából egy oly összeget, a melynek évi törlesztésére a határvámok évi 3000 frt jövedelme forditandó s ezáltal a pénzhiány miatt megakadt vasuti kérdést 40—50 000 frttal a megvalósitásig fejleszteti.

Azt hiszem, hogy egy oly segély nyujtása, amelynek törlesztési alapját tisztán az általunk befizetett különleges pénzbeli szolgáltatás képezi, és a melynek kirovására épen nem saját cselekvő avagy szenvedő magatartásunk, hanem azon a helyzet kényszerüségéből folyó mulhatlan következmény szolgáltatott helyes avagy helytelen okot, melynél fogva mi akár mennyire iparkodunk is Magyarországgal összeköttetésben maradni, alkalmas piacz hiányában ezt nem tehetjük, megfelelő közlekedési eszközök nélkül ilyet nem teremthetünk — ugy nemzetgazdasági-, mint magyar állami szempontból méltányos és igazságos. — — — —

Ha mi reá szolgálunk erre a vámsorompóra, mit szólunk akkor urzim ahhoz a szombathelyi kereskedőhöz, aki hetenkint kétszer látogat el Bécs és Ausztria világhirü gyáraihoz, s minden képzelhető áruját azoktól szállitja?

De van még a vármegyének egyéb bevétele is, amelylyel a muraszombati járást a többi járásokkal szemben méltánytalanul terheli s amelynek igazságos recompenzatiójául szintén szolgálhatna az a körülmény, hogy a vasut segélyezéséhez az eddiginél nagyobb mértékben járuljon. Ott van pl. a kutyaadó. A szabályzat értelmében zárt községekben tartott kutyák után az évi adó 1 frt, magánosan álló házaknál 50 kr. ebenkint. Tudjuk, hogy a muraszombati járás 114 községének több mint fele nem képez zárt községet, házai szétszórtan feküsznek hegyen-völgyön egyaránt s mindennek daczára a muraszombati járásban az 1892. évben 41 és az 1893-ik évben csak 25 kutya után lőn az évi adó 50 krban kiróva, holott ugyan ezen időben egyéb járásokban százakra rug az 50 krral megróttak száma.

Ezen a czimen eddig befizettünk a vármegye pénztárába 15,000 frtot s mindenesetre 50%-al többet, mint ha megadnák lakóinknak azon kedvezményt, amelyet a magánosan álló házak lakói a szabályzat értelmében megvárhatnak; és mit kaptunk vissza belőle? állatorvosi fizetés és kórház dotatió czimén 10 000 frtot. A többi ismét a mostoha gyermek rovására lőn a kedvenczek csecsebecséire forditva, azokra a kedvenczekre, a kik már természetes helyzetükből folyólag is erre kevésbbé szorulnak, mint a muraszombati járás mostoha viszonyoktól nyomott lakósai. — Erre megint odaveti az a bizonyos, aki olyan jól, illetőleg egyedül tud arabusul, hogy „hálátlanok, hisz kórházat is épitett a vármegye számatokra!“ elhiszem ám, csakhogy az a kórházi tőke egyedül a járás filléreiből lett összekuporgatva s az ma már legalább 50%-al nagyobb volna, ha a gondviselés nem a vármegye képében őrködik felettünk s ha annak mindenható czopfja megengedte volna azt, amit 10 év előtt a muraszombati takarékpénztárak teljes vagyoni és erkölcsi garanciája mellett gyűlésről gyűlésre proponáltunk, hogy t. i. a tőke helyeztessék el a két muraszombati takarékpénztárban, a hol mig egyrészről a közgazdaság fejlődését segiti elő, addig másrészről az ott nyert 2% tőlival magasabb kamatlábra tekintettel, jelentékeny mértékben gyarapodik.

TARCZA

A vend paraszthász.

Érdekes és sok tekintetben örvendetes jelenség hogy ujabb időben rendes hivatalos látogatóim kivül más látogatói is akadnak a falvaknak, községeknek. Felkeresik a turisták, az amatőr fotographusok fölös számmal. Az utóbbiak néha aggodalmat is okoznak a gyanakvó népnek, mikor gépeikkel a legrongyosabb viskót kapják le, melynek borzas a teteje s ugy odahuzódik egy-egy terebélyes fa alá, mint valami kóczos bárány eső elől a bokor tövébe; melynek düledezik a fala, de kicsike ablakában mégis virul egy-ket cserép virág. A nép aggodalmát ébren tartják ujabban azok, kik a rongyos viskón nem a festőt keresik, hanem vázából a nép épitkezési módjának csinját-binját s az épületek alaptervét igyekeznek megismerni. Ezek munkája komolyabb, értékesebb és halasztást nem türő, mert a nép müvelődik, a müvelődéssel jár a kényelemszeretet s azok a kis egyszerü gunyhók egy csappet sem kényelmesek. Ezeknek a viskóknak nagy az értékük, mert belőlük a kulturhistóriának egyik érdekes és tanulságos képe fog szint és tartalmat nyerni. Mint a népvizsgálat egyáltalában, a paraszthászak tanulmányozása sem régi keletü. Henning (Rudolf Henning, Das deutsche Haus in seiner Historischen Entwicklung, Strassburg 1882.) és Meitzen (August Meitzen, Das deutsche Haus in seinen volkstümlichen Formen, Berlin 1882.) voltak, kik először figyelmeztették rá a tudományos világot. Azóta egész kis irodalma támadt és olyan neves emberek foglalkoznak vele mint a német Virchow*) Nálunk ujabban szintén többen tanulmányozzák a paraszthászakat. (Lásd Dr. Papai K. A palócz faház, Ethnographia.)

Megállapitották a tanulmányozás módját, miről a t. szerkesztő ur engedelmével egy más alkalommal fogok foglalkozni. A pontos és lehetőleg nagy tömegü anyag az első kivánalom, mert világos képet igy lehet alkotni, következtetést csak igy lehet vonni. Az elégtelen anyag után következtetést akarom ez alkalommal e lapok t. olvasói előtt is ismeretes példán bemutatni. Hellwald a neves német ethnographus szintén foglalkozott e thémával, (Haus und Hof in ihrer Entwickelung mit Bezug auf die Wohnsitten der Völker, von Friedrich von Hellwald, Leipzig, 1888.) s rengeteg olvasottsággal ismerteti az ősi lakást, a ma természetes állapotban élő népek lakását s a legkülönbözőbb müveltségü népekét.

A szláv népek lakásainak ismertetésénél eljul a szlovénekig és e helyen a magyarországiakról is szól. A forrást, ahonnan adatait meritette, nem emliti, de gyanakszom, hogy a „Globus“ után dolgozott.

Közlöm a mi szlovénjeinkről irt részt, minden kritikus megjegyzés nélkül; a kritikát gyakorolja a tisztelt olvasó, ki maga is ismeri a lakásokat.

„A szlovén nép egy töredéke Dél-Magyarországnak a Rába és Mura közt egész Alsó-Lendva városig elterülő terméketlen területét lakja; a németek „wendeknek“, a magyarok „tótoknak“ (Slaven) nevezik őket. Amily szegényes a föld, olyan szegényesek a vend falvak is. A magyarszlovén kunyhója (Hütte), kinél a házközösség (patriarchalis élet) még életben van ugy, hogy 2 egész három család él egy fedél alatt, — egyszerü faház, durván faragott törzsekből álló, mely törzsek végei rovással vannak egymásba illesztve és a sarkoknál létraszerüen elállanak. Az igy alkotott gerendafalakat (Bohlenwände) belülről, néha kivülről is utczai sárral (mit Gassenkoth) kenik be, mely csak a legritkább esetben kap gyarló meszelést.

A belseje három térre oszlik: előtér, lakószoba és kamra. Az előtérbe (Preklis) lépve jobbra a szobaajtó nyilik, balra a kamra ajtaja; a világosság szük ablakocskán át jut a sötét előtérbe, melyben a kemenczén, háziszereken és egy szekrényen kivül egy nyugvóhely is található. A hosszu és téres szoba olyan alacsony, hogy egy magasabb embernek meg kell benne hajolnia és olyan homályos, hogy hátulsó része teljesen sötétben áll. Ablak helyett a wendnek csak kis nézőlyukai vannak, melyeket deszkával zár el. Üvegablakot csak ritkán, vagyonosabbaknál található. A szoba üressége miatt kétszeres negyszögnek látszik: kevés fazék és tál, 2—3 hosszunyaku korsó, egy két törékeny ágy — szalmával töltve, vánkos nélkül, csak egy piszkos vászonnal vagy

*) Ueber das alte deutsche Haus (Verhandlung der Berliner Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte, Jahrgang 1887, 568 ff.) és ugyanott (1889, S. 553 ff) Weitere Untersuchungen über das deutsche und schweizerische Haus.

Csak egy kis jóakarat tehát az irányadó körök részéről s akkor a muraszombat-gyanafalvai vasut kérdése megszünik az elérhetlen utópiák keretébe sorakozni. — Ennek a jóakaratnak azonban még a folyó év nyarán félreismerhetlen testet kell öltenie, mert köztudomásu dolog, hogy ugy a vármegye 100 000 frtja, mint az érdekeltek által biztositott 170 000 frt azon feltételhez van kötve, hogy amenynyiben 1894. deczember 31-ig az épitkezés félreismerhetlen jelei nem látszanak, a kötelezettség hatályát veszti. Hogy a vármegye részéről ujból megujittatnék, ezen nem kételkedhetünk, de hogy az érdekeltség körében az ismételt kudarcz után bárki képes legyen még egyszer gyűjtést kieszközölni, azt még gondolni is merészség volna!

De mi történjék hát az esetben, ha — a mi több mint valószinü, hogy bekövetkezik — a gyanafalva-muraszombati vonal ki nem épithető? s a Regede—Muraszombat—Alsólendvai összeköttetés eszméje is végkép elejtetik; mert hisz a jelenlegi vezetők ezt csak együttesen tartják a jól felfogott local-patriotizmus érdekében combinatióba hozhatónak. — Valjon akkor összetett kezekkel bámuljuk tovább a világ folyását s békében megvárjuk, hogy minden ötödik esztendőben a követválasztások alatt neki bolonditsanak bennünket puszta igéretekkel a falnak? — Nem, ezt nem szabad tennünk! Zápolyával szólva „nequo si superos, Acherouta morebo!“ „Érettetek és veletek, nélkülletek ha kell!“

A muraszombati járás természeti fekvése és állampolgári rendeltetésénél fogva nem Vasvármegyéhez, hanem Zalavármegyéhez kell hogy tartozzék, itt van a kibontakozási mód, ezt kell létesiteni! — Ha a muraszombati járás Zalamegyéhez csatoltatik, ennek központja Egerszeg, már most fele annyira lesz távol a járáshoz mint Szombathely s e mellett azzal kapcsolatban kiépitheti vasutját, jelen állapotában pedig, ha ez évben nem — sohasem.

IV.

A vármegyék államosítása küszöbön van s ezzel együtt elkerülhetlen azok kikerekitése, tartozékaik ujabb rendezése. — Nézze meg csak valaki a terképet és mit sem talál természetesebbnek, mint hogy a muraszombati járás Zalamegyéhez tartozzék és annak központja Zala-Egerszeg legyen. — Nemcsak földrajzi fekvése, hanem közgazdasági és kulturális érdekeinek helyes felfogása és érvényesitése is oda utalják — A muraszombati járás, ha Magyarországgal akar bármi tekintetben, akár a személyi-, akár a kereskedelmi téren összeköttetést létesiteni, azt csak Zalamegyén keresztül tehe i, Szombathelyen keresztül terelve ugy jár, mint a mesebeli nyul, mely addig viczánkolt, mig ellenfele a teknősbéka előbb beérte a kitüzött czelpontot.

Szükségletét csak Zalamegyén keresztül szerezheti meg, többletét, terményeit csak Regedén át értékesitheti, sem az előbbi, sem az utóbbi esetben nincsenek tehát oly szempontok, melyek Vasmegyére utalhatnák.

De még inkább előtérbe lép a Zalamegyével való érdekközösségünk szükségszerü indoka, ha a muraszombati járás kulturális érdekeit tekintjük. Nagy neszt csapnak a hivatalosak a tótsági iskolák előhaladottságából, pedig azok a tényezők, a melyek a népnevelés jelenlegi fejlődöttséget előidézték, legkevésbbé vezethetők a vármegye öntudatos működésére vissza, amely mindössze ezen a téren csak abban nyilvánul, hogy mint a többi nemzetiségi vidékeken, ugy itt is időközönkint a legjobb tanitók részére a magyarnyelv sikeres oktatásáért kiosztja a nemesi pénztár kisebb-nagyobb jutalmát. — Ez épen nem nevezhető speciális gondozásnak, mert ép ugy gyakoroltatik a német, mint a horvát ajku vidékeken. — A vármegye tanfelügyelője? Tótság iskoláinak egy jelentékeny részét még sohasem látta. — A főszolgabiró és járásorvos? ugyan bejelentik lelkiismeretesen minden negyedében a közoktatás s e téren a közegészségügy állapotát a megyei központnak, de képzelheti-e valaki, hogy akkor, midőn annak a közigazgatási közegnek 114 községet kell igazgatnia, midőn annak a járásnak 114 községe közül 112 orvos nélkül van, hogy akkor a jelentések lelkiismeretes egyéni megfigyelésen alapuljanak? Az a papiros egyik negyedévben olyan türelmes, mint a másikban és odabenn a központban akadálytalanul rendelkeznek tovább és tovább, mert hisz „Varsó nyugodt — aggodalomra ok nem lehet.“

Ami tehát ezen a téren a Tótságban felhivja az elismerés megnyilatkozását, az első sorban a kormány által felállitott iskoláknak s azután az azokban s általában a járás területén működő tanerőknek, az azok között egész a testvériségig kifejlődött testületi szellemnek s az ezen társulásban rejlő kiapadhatatlan erkölcsi tőkének köszönhető; köszönhető továbbá a muraszombati értelmiség azon részének, mely magát ott ahol alkalma nyilik, azzal a kis paedagog-csapattal azonositja.

Mi, akik közvetlenül ismerjük a népnek élet-viszonyait, akik tudjuk azt, hogy a közgazdasági érdekek helyes fejlesztése nélkül annak az iskolában megmagyarositott ifjuságnak 25 százaléka kijövén az iskolából, szülői köreben ismét elfelejti a magyar nyelvet, — érezzük, hogy ezen a téren még igen sok kivánni való van, ami csak ugy érhető el, hogy ha megyei központunk egy közvetlen észlelésen nyugvó öntudatos nemzeti politikát teremt, a mi pedig mai viszonyaink között lehetetlen. — Koncedálok a megye vezető köreiben minden jóakaratot és ismetlem, hogy lehetetlen. — Vasvármegye 620 községében, hegyek és völgyekkel sürün váltakozó roppant terjedelmében 390.371 lelekkel oly anyagot ad, amely még akkor is nehezen volna igazgatható, ha a tervszerü eljárást a határszéli fekvés és a különböző nemzetiségek jelenlete nem complicálnák.

A magyar állami eszme megizmositására irányuló központi törekvések a jelen viszonyok között 125.000 német, 20.000 horvát és 50 000 vend között szétforgácsolódnak, mig ellenben ha a muraszombati járás 45.000 polgára — közöttük 38 ezer vend — Zalamegyéhez csatlakoznek, Vasmegye elementáris erővel fordithatja erőit a németek és horvátok megmagyarositására, kik között mint tudjuk, kevésbbe volt képes eddig a magyarnyelv tért foglalni, mint a Tótság legelnagyatottabb vidékein.

Az a 9.000 vend, a mi a szentgotthárdi járásban fennmarad, önmagában fog lassanként beolvadni azon természetes kapcsolatánál fogva, a melylyel Szent Gotthárdhoz mint szerencsés körülményeinél fogva mindinkább rohamosan fejlődő központhoz gravitál.

Emellett a kikerekités mellett Zalamegyének a nemzetiségek beolvasztására irányuló törekvése az eddiginél jobban erveényesithető, annál is inkább, mert annak ez irányban működése ugyis a Tótsággal közvetlen kapcsolatban levő, 22 000 vend nyelvü lakossal biró alsó-lendvai-, s a szintén szomszédos — 38.000 horvát nyelvü lakost számláló csáktornyai járásokban nyilvánult.

Ekként meg volna adva a czélszerü összesités által annak lehetősége, hogy ugy az egyik megye a németség-, mint a másik a szlavság beolvasztására egy öntudatos és szettagoltság által meg nem gyengitett culturtervet teremthessen. Vasvármegye ennek daczára még mindig közel negyedfélszázezer embert számlál magában s Zalamegye alig tesz többet 400.000 nél, mindkettőnél eleg anyag tehát arra, hogy mint a nemzettest egy tagja organicus rendeltetésének megfelelhessen

Ami az igazságszolgáltatást illeti, e tekintetben még indokoltabbnak találjuk a csatlakozást, ha figyelembe vesszük, hogy a szombathelyi kir. törvényszék területén lévő 9 járásbiróságot ugyszólván lehetetlen ugyanezen központból egy elnöknek administrálni, mig ellenben a zala-egerszegi kir. törvényszék területén csak 4 járásbiróság van, tehát a muraszombatinak oda utalása által a felügyelet meg nem nehezittetnek.

Nem csupán a localpatriotizmus, hanem országos érdekek javasolják, hogy a muraszombati járás intéző körei készitsék elő a talajt ahhoz, hogy a járás Zalamegyéhez csatoltassék. Nem is szükséges ehhez nagyobb mértékü mozgalom, ott van a gazdasági egyesület mint erkölcsi testület, az gyüjtse össze szorgalmasan az adatokat s midőn az állami administratió kérdése a megvalósitás stádiumához közeledik, forduljon bizalommal legönzetlenebb pártfogójához, Gróf Szápáry Géza ő nagyméltóságához, akit Zalamegyéhez tettekben gazdag férfikora legkedvesebb emlékei kötnek és akiről tudjuk biztosan, hogy az átcsatolás eszméjét lelke egész melegével fogja proponálni.

Igy, csak ily módon lesz alkalmunk a világközlekedés hálózatába beléphetni, ellen esetben néhány mostoha év azt fogja eredményezni, hogy a terméketlen hegység lakóinak nagyobb része Slavóniába vándorol s igy látjuk megsemmisülni a nemzet életfájának különben termőképes hajtásait, melyek előrelátó gondozás mellett gyümölcsözők lehettek volna.

---

durva gyapjuteritővel fedve — a sarokban gyalatlan asztal, mellette két formátlan, támlatlan fapad — ez a magyarországi vend szobájának egész tartalma. A legnagyobb teret a négyszögletes kemencze foglalja el, melynek lábánal egy falazott pad van, a ház gyermekeinek alvóhelye. A kemenczét tüzhelyül is használják; tehát a szobában sütnek, főznek; azért kormosak, s fütössek a falak, mert kéménye nincs a vendnek; a tetőn kis nyilás a helyettesitője.

Ehhez társul a fáklyák kellemetlen szaga, melyekkel hosszu telen a szobát gyarlóan bevilágitják. A ház harmadik tere, a kamra (Klejt) fiatal házasoknak alvóhelyül és különféle ételnemüek elrakására szolgál. Sem nem téres, sem nem világos, mert egy kicsi ablakocska csak azért vágatott a falba, hogy egerészó macskák ki- és bejárhassanak. A sikon az istallók a lakóházzal egy fedél alatt vannak, a hegyeken elkülönitve. A sikon lakónak pajtái is vannak, mig a hegységben lakó vend kevés gabonáját az előtérbe önti, szénáját szalmáját pedig egyszerüen a padlásra dobja fel.“

Eddig Hellvald. Adatainak néhánya talál, de az egész nem eleg ahhoz, hogy belőle a vend háztipust fel lehetne épiteni. Hogy igazibb képe sikerüljön a vend háznak, azon együtt munkálkodhatik mindenki, kinek alkalma van azt közvetlenül aprójára megfigyelni. — De mikor Vasvármegyében, a müvelt Nyugathoz oly közel, a XIX. század végén a vendeket nem akarják a kiállitás keretébe felvenni, mert nem — magyarok!!

Baja. BELLOSICS BÁLINT.

Hirek és különfélék.

Kossuth halála.

Turin város utczáin márczius 28-án reggeli 8 órára beláthatlan embertömeg verődött össze, mely néma csöndben állott sorfalat és meghatottsággal nézte a küldöttségek s a notabilitások felvonulását. Egész Turin ott volt, hogy megadja a végtisztességet Kossuthnak. — Fél 9-kor már vagy 300.000 ember tolongott az utczákon. Ott volt egész Piemont s gyászolt a magyarokkal. A magyar küldöttségek alig fértek a templomba, a künnállók száma pedig óriási volt. — Elsőnek Peyrot lelkész jelent meg a szószéken. Neki jutott a szomoru feladat, a drága halottat legelőször elbucsuztatni. Utána következett Veress József orosházai evangélikus lelkész, ki remek szónoklatával szivekig meghatott mindenkit. — Az ünnepségek befejeztével a koporsót a vasuti munkások elhelyezték egy fekete posztóval bevont waggonba, melyen ez a felirat volt olvasható: „Feretro“ (koporsó). A feliraton kivül egy fehér kereszt jelzé, hogy a waggon Kossuth Lajos drága hamvait tartalmazza. — A holttestet hozó külön vonat márczius hó 29-én indult el Torinóból és Trieszt és Pragerhofon át vevén utját, pénteken reggel fél 7 órakor ért az első magyar állomásra: Csáktornyára. E határszéli városnak jutott a nemzet gyászában osztályrészül ama hazafias feladat, hogy hazánk s nemzetünk nagy fiának, Kossuth Lajosnak s hozzátartozóinak porhüvelyeit először fogadhassa a haza szent határain belül! Reggeli fél 7 óra tájban robogott be a vonat, a „hymnus“-sal fogadtatva a több ezerre menő gyászoló közönséggel ellepett pályaudvarra. — A közönség siri csöndben varta, mig a vonat megállt s midőn Kossuth Ferencz, Kossuth Lajos Tódor, Ruttkayné és többen a vonatról kiszálltak. Szilvássy légrádi evang. lelkész mondott imát, utána Csertán Károly Zalamegye alispánja emelt szót s Zalavármegye nevében koszorut helyezett, majd Polónyi Géza mondott egy szivre ható s az egész közönséget könyekig inditott fenköltt szellemü imaszerü beszédet. Ezek után Kossuth Ferencz tiszta magyarsággal, de fajdalomtól reszkető hangon mondott köszönetet. A fogadtatás végeztével a megjelentek szebbnél szebb koszoruikat nyujtottak át, köztük a muraszombati casino is — s a vonat több mint 1 órai szünet után tovább ment Budapest felé. — Csáktornya városa, ugy a pályaudvar diszesen fellobogózva s különösen az állomásépület teljes feketével bevonva s a magyar czimerrel és alatta Kossuth L josnak befátyolozott arczképével és óriási, — szinte feketével behuzott nemzetiszinü zászlóval volt diszitve. Csáktornya város képviselő-testülete, az önkéntes tüzoltó-egylet, az ipartestület s egyéb egyletek, a csáktornyai nők testületileg, az összes tanintézetek a tanulóseregget — mind ott voltak, Kossuthnak a végtisztességet megadni. A vidékről számos város küldöttséget menesztett, Nagy-Kanizsa városa legnagyobb számban. Alsó-Lendváról külön vonat mintegy 200 embert hozott és városunk is 18—20 személylyel volt képviselve. — — A holttestet szállitó külön vonat, mely Csáktornya után Nagy Kanizsán és minden nagyobb allomáson megható fogadtatásban részesült, délután 3 órakor érkezett a budapesti nyugati pályaudvarra, honnan a nemzeti muzeumba vitték, melynek előcsarnokában a temetésig lesz a ravatal felállitva. — A temetés ma vasárnap délelőtt 10 órakor megy végbe. A nagy halott és hozzátartozói ideiglenesen egy sirboltban fognak elhelyeztetni, mig a Kossuth mauzoleum felépitve lesz. Az egyházi szertartást Sárkány Sámuel bányakerületi ag. ev. püspök fogja végezni. — — — — Kossuth Ferencz, mint hirlik, Magyarországban fog letelepedni. Chorin Ferencz dr. orsz. képviselő ajánlatára ugyanis a salgó-tarjáni köszén-

bánya-részvénytársaság igazgató-mérnöki állásával fogja megkinálni. — Más verzió szerint a New-York biztosító társaság Nagyvárad székhelylyel Dél-Magyarországra és Erdélyre kiterjedő és szép javadalommal összekötött igazgatói állását ajánlja fel Kossuth Ferencnek.

— **Ma, április hó 1-én** magyar szt.-beszéd lesz a muraszombati r. k. templomban.

— **Gyász-istenitisztelet.** A helybeli ev. templomban hétfőn azaz április hó 2-án délelőtt 9 órakor Kossuth Lajos emlékére gyász istenitisztelet tartatik.

— **Tisztelt olvasóinkhoz.** Tisztelettelje sen kérjük azon mt. olvasóinkat, kik az uj-év alkalmával nem ujitottak, az ujitást mielőbb eszközölni és lapunkat tovább is pártfogásukra méltatni szíveskedjenek. — A kik pedig vagy tavalyi előfizetési dijjal vagy más czimen vannak lapunk irányában hátralékban, kéretnek e hátralékokat mihamarabb törleszteni.

Tisztelettel A kiadóhivatal.

— **Hymen.** Fodor Benő muraszombatjárási állatorvos a mult héten jegyet váltott Fischer Mór mesterházai bérlőnek bájos és szellemdus leányával: Gizella kisasszonynyal. Az Ég áldása legyen ez uj frigyen!

— **Köszönetnyilvánitás.** A szegény szt. benedeki anyaegyház nevében, mint az illető egyház gondnoka kötelességemnek tartom a nyilvánosság utján szegény hiveim nevében hálás köszönetemet nyilvánitani tótmoráczi Szép József családjának azon szép és minden keresztény családra nagyon is érdemgyüjtő s érdemlő fáradozásáért, melylyel a mi elhagyatott anyatemplomunkat megajándékozni, azaz gyertyákkal és Husvét napján szép koszorukkal és körfüzérekkel feldiszíteni kegyeskedett. Isten áldja ezért a derék családot! *Mazaly Sándor,* plébános.

— **Nyilvános köszönet.** Alulirott iskolám részére a mult napokban Magyarország térképét hozattam meg Budapestről. Hogy ezen térkép árának kifizetésével az iskola penztára meg ne legyen terhelve, Sommer József felső-lendvai vendéglős ur gyüjtést rendezett, amelynek következő eredménye lett: Sommer József 2 frt 21 kr. Kolossa Ferencz 1 frt. Fajl Zoltán 1 frt. Szemler Péter 46 kr. Dobrai János, Császár Ferencz, Braun Ignácz, Raffel János, Witz György, Szinyur Ferencz Szukits István egyenkint 20 kr. Korchmáros Jenő és Ruiber Miklós 10—10 kr. Fogadják ugy a nemesszivü adakozók, mint Sommer József ur figyhuzgalmáért a saját és tanulóim leghálásb köszönetét. *Sterczin Baldzs,* kántortanitó.

— **A szent-gotthárdi dohánygyár** felállitását kimondó rendeletet, valamint a felekre nézve a szent-gotthárdi apátsággal kötött szerződést, Wekerle pénzügy miniszter már aláirta, egyszermind rendelkezett, hogy a gyár épitése megkezdessék.

— **A szombathely-rumi vasut kiépitése** a m. hó 25-án dr. Károlyi Antal alispán urnak, az ügy önfeláldozó, lelkes vezérférfiának elnöklete alatt megtartott végrehajtó-bizottsági értekezleten végleg elhatároztatott s a legelőnyösebb ajánlattevőkkel Feigelstock Márton, Scheiber Sándor és Kohn Ignácz vállalkozókkal az előleges szóbeli szerződés megköttetett. A vállalkozók által tett ajánlat feltételei elfogadtattak s vállalkozók kijelentették, hogy annak minden pontját az irásbeli szerződés megkötéseig kötelezőknek elismerik.

— **Nem lesz megyei telefon** addig, mig a vármegye a felállításhoz más alapot nem talál mint az általa megjelelőltet. A miniszterium nem engedélyezte a 20.000 forint költségnek két harmadrészben az árvaházi tartalék-alapból való kiutalását.

— **A Szombathelyen** 1846-ik év óta fennálló magyar izr. népiskola megható ünnepet ült s hó 19-én, a mennyiben eddigi ódon, egészségtelen lokalitásait felcserélte egy fényes palotával, melyet e hó 19-én avattak fel a vármegyei tanügyi, városi s igazságügyi hatóságok és a közönség nagy részvétele mellett.

— **Kimutatás.** A muraszombati járási kórházban volt 1894. évi márczius 22-én 14 beteg ápolás alatt, ehhez jött márczius 29-ig 1, összesen 15, ebből felgyógyulva 5, javulva 1, bocsáttatott ki, 1 meghalt, marad gyógykezelés alatt nyolcz fő.

— **Felhivás.** A muraszombati gazdasági fiók-egylet 5 jelentkező tagjának félholdra való eredeti rigai lenmagot oszt ki ingyen, próbára. Jelentkezhetni az egylet irodájában.

A vdlasztmány.

— **Hirek Zalából.** *Zalamegye* közegészségügye februárban különösen a gyermekek között a gyakori difteritis, roncsoló toroklob, vörheny és hasgyráz miatt kedvezőtlen volt. — *N. Kanizsán* a városi képviselő-testület megválasztotta adótisztnek ifj. Ács Józsefet, kültanácsosnak Thomka Endrét, irnokoknak Hardy Gyulát és Anhofer Gyulát. — *Guttmann* Vilmosné, édes atyja, néhai megyeri Krausz Mayer emlékére 1000 frtos alapitványt tett a nagy-kanizsai izr. hitközségnél. — *Keszthelyen* a tavaszi madár-átvonulások tanulmányozása czéljából a kis Balaton területén Dr. Lovassy Sándor gazd. int. tanár küldetett ki. — *Dr. Mandl Pál* orsz. képviselő 200 frtot adományozott az alsó-lendvai választókerület azon tanitói részére, a kik a magyar nyelv tanitása körül érdemeket szereznek. — *Csigaházi* Gábor szepetneki uradalmi kasznár 16 éves Anna leánya öngyilkos lett. F. A.

— **Kiváló találmány a Zacherlin** tinktura, melylyel mindazon helyeken, hol a por nem jól tapad avagy nem hatolhat be meglepő gyors és biztos módon elemészti a férgeket. A „Zacherlin tiuktura“ ennélfogva kiválóan alkalmas poloska elölések, bálha és tetvek kiirtására, melyek hasadékok-, rések- és padlókba vagy állatok szőrébe fészkelték be magukat. Zacherlin porral együtt használva ezen találmány nemcsak a leggyorsabb, hanem a legtartósabb eredményt is nyujtja mindennemű rovaroknál, bárhol is tartózkodjanak ezek. A zacherlin tinktura üvegekben á 25 kr., vagy 1 frtért kapható, minden amugy is ismert Zacherlin elárusitó-helyeken. A czélszerű használathoz a külön ezen czélra készitett szétporzó-készülék (ára 1 frt) szükségeltetik.

— **Kossuth Lajos** — †. Most, midőn a magyar szabadságharczunk halhatatlan apostola: Kossuth Lajos sirba szállott, a különféle vállalatok nemes versenyre kelnek egymással, hogy a nemzet nagy halottjának vonásait az utókor számára megörökitsék. Ezen képek közül különösen kivalik egy **„Kossuth Lajos és az aradi vértanuk megdicsőitése“** czimü allegoriai kép, mely Kozics Ferencz hazankfia, hirneves münchenі akadémiai festő eredeti festménye után husz szinü remek olajnyomatu kivitelben sokszorositva lett. Ez a kép, melynek láttára imádatszerü ihlet szállja meg a honfikebelt, oly diszesen és oly fenségesen örökiti meg allegorikus csoportozatban Kossuth Lajos és a tizenhárom aradi vértanu halhatatlan alakjait, hogy méltó reá, miszerint azt minden magyar ember megszerezze és oltárkép gyanánt lakásának diszéül megőrizze. A kép háromféle nagyságban megrendelhető minden könyv- és mükereskedésben, vagy közvetlenül *Sebők Zsigmond mükereskedésében* Budapesten, VI., Aradi-utcza 8. sz. következő árakon: az I. nagyságu, melynek hossza 95, szélessége 63 czentiméter, darabonként 4 frt, — a II. nagyságu, melynek hossza 63, szélessége 43 czentiméter, darabonként 2 frtba, — a III-ik nagyságu, melynek hossza 48, szélessége 31 cm. darabonként 1 frtba kerül. Megrendelhető Grünbaum Márk muraszombati könyvárus utján is.

Vegyes rövid hirek.

A megyéből. *A köszegi* szövőgyár a város által elvállalt kötelezettségek mellett biztositva van. — *Berke* Jánosné körmendi lakóson az elmezavar tört ki, s a tébolydába szállitották. — *Csendlakon* a mult héten tüzoltó-egylet alakult. — *A dunántuli* dalosszövetség Szombathelyen ez év julius 1-én fogja első dalosünnepét megtartani. — *Dr. Ajkas* Károly kir. ügyész szeretetreméltó leányát eljegyezte Schillhann János, a déli vasuti társaság székes-fehérvári állomásának fütőházi főnöke. Szivből gratulálunk a szép jegyes párnak! — *Gombócz* Ferencz görhegyi lakós márczius 13-án az erdőre egy ökrö-fogattal levél-alomért ment, visszajövet a falevéllel megrakott szekér felborult s nevezettet a szekérlócs agyonütötte. — *A kereskedelmi* miniszter — Szombathely iparosainak kérelme folytán — a szombathelyi Portiunkula-bucsuval kapcsolatos országos vásárt betiltotta. — *Kaufer Lázár* körmendi lakós vezetéknevét kormányhatósági engedélylyel „Kolozsvári“-ra változtatta.

A hazából. *A Kossuth*-könyvtárt a legrövidebb idő alatt Budapestre szállitják s valószinűleg a muzeum Széchenyi-termében helyezik el. — *Szépészeti* egyesület alakulása érdekében értekezlet tartatott Csáktornyán s az egyesület alakulása kimondatott. — *Dr. Mandl* Pál, az alsólendvai választó-kerület országgyülési képviselője az 1894. évre 200 frtot adományozott választókerülete magyar nyelvben jeleskedő tanitóinak és nővendékeinek. — *Budapest* Hatvani-utczáján a Kossuth Lajos nevét magukon viselő táblák tegnap már től lettek illesztve.

A külföldről. *A New-Yorkban* megjelenő „Slovak v Amerika“ czimü lapot a kormány a m. állam területéről kitiltotta. — *A nemzetközi* orvosi congressust Románban márczius 29-én nyitották meg az olasz király jelenlétében.

Irodalom.

— **Az otthon és a nagyvilág.** A tizenkilenczedik század végének embere már nem is tartja kényelmesnek otthonát, ha nincs meg benne a nagyvilágnak mindennapi kivonata; az ujság. A nagyvilágnak és otthonnak nagy kibékitő munkájában nevezetes és érdekes lépéssel ment előre a „Pesti Napló,“ mely most külön mellékletet, egy egész ujságot szánt az otthon speciális érdekeinek. Ennek a mellékletnek „Tüzhely körül“ a czime. Irányczikkeken kivül a szezon, a divat, a konyha, a szalon, a házi kertészet, kézimunka körében felmerült legujabb eseményekről és irányzatokról ád hirt. Nagy irodalmi és pedagogiai értéke van annak a rovatának, mely egyenesen a gyermekszobának szól s amelyben Móka bácsinak, a nagynevü, kitünő mesemondónak gyermekmeséi mellé gyermekjátékok leirásai, versikék és sok egyéb olyan kedves kis dolgok sorakoznak, a melyek nemcsak a gyermekvilág kedélyét nemesitik és gyarapitják, hanem a bennük rejlő poézissal megkapják a felnőttek lelkét is. „Mindenkinek a magáét!“ ezt az elvet követi a „Pesti Napló“, mikor ujabban az egyes szakkörök különleges érdekei tolmácsolásának heti mellékleteket szánt. „Közlekedés“ czimü melléklete ebben a tekintetben uttörő. Közlekedés czimü melléklete minden uj eszmét, a forgalom terén történő minden eseményt, intézkedést, sőt még a tervezetteket is a Pesti Naplónak Közlekedés mellékleti ismerteti, megbeszéli. Nemcsak tudósitásokat közöl, hanem irányt is ad és ezt az irányt mint a tapasztalatok bizonyitják, észreveszik és követik mértékadó helyen is. — S a „Pesti Napló“-nak ezek a különleges érdekek istápolásának szánt mellékletei idővel gyarapodni fognak, ugy, hogy ez az ujság feleslegessé fogja tenni a szaklapok járatását. Ezeken a mellékleteken kivül a „Pesti Napló“ terjedelemre és tartalomra nézve is utolérhetetlen sokat nyujt olvasóinak. — Mint fentebb mondottuk, az egész világot kivonatban. — A politika és társadalom és kiváló sorban a magyar gazdasági élet három alkotó faktorának: a mezőgazdaságnak, az iparnak és kereskedelemnek hivatott szószólója a „Pesti Napló“, amely a lelkesedésen kivül az alaposságot tartja legfőbb küzdőerejének és ezért az alaposságért óriás áldozatokat hoz. Táviratainak, levelezéseinek és egyéb közleményeinek költségei akármely törvényhatóság budgetjét fölemésztenék. A „Pesti Napló“ nagy áldozatok árán elérte azt, hogy egy sorba állhat a világlapokkal, s egyedül a magyar közönségnek dicsősége, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

— **A HÉT — politizál.** Érdekes hirt kapunk Budapestről: Kiss József szépirodalmi és társadalmi közlönye, a „Hét“ április 1-től kezdve már mint politikai és irodalmi lap fog megjelenni. „A Hét“ a politikai koncertben nem lesz uj hang. Hallottuk eddig is a válogatott szép és irodalmunk javából való novellák és versek özönéből kihallatszott ez a hang határozottan, férfiasan, oly szabatos szókimondással, világos, tiszta logikával, majd nemes pathoszszal, majd halálosan sebző gunynyal, hogy a politikai eseményeknek éppen legbonyolultabb s legzavarosabb mozzanatainál „A Hét“ szolgált biztos utmutatással. „A Hét“ politikai lappá történt átváltozása után csak meg fog erősödni eddigi irányában. Nem hanyagolja el eddigi magas irodalmi niveauját, asszonyok, leányok ezután is ugyanazzal az élvezettel olvashatják mint eddig, és politikai rovatait kiválóan irodalmi szempontból fogja gondozni. Ügyelni fog arra, hogy necsak elfogulatlan, párt- és magán-érdektől ment véleménye érvényesüljön, hanem érvényesüljön az az irodalmi forma is, melyet „A Hét“ — ezt büszkén vallhatja nagy érdemének — az egész magyarországi sajtóba mintaképpen bevitt. „A Hét“ munkatársait a mostani magyar irodalom legjelesbjei közül toborzotta össze és kiegészitette most fényes gárdáját a legelőkelőbb politikai és publicista erőkkel. Aki a politikai viszonyokkal tisztában akar lenni, nem mellőzheti „A Hét“ véleményét. A mi machiavellista korunkban valóságos áldás, hogy van egy lap, mely minden körülmények között, bárkivel szemben nyiltan megmondja az igazságot. Melegen ajánljuk e jeles lapot olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt s negyedévre 2 frt 50 kr.

A nap és éj hossza.

Április	A nap kel	A nap nyug szik	A hold kel	A hold nyug szik
1.	5 25	6.11	3.57	délu.
2.	5.23	6.13	4.17	1.58
3.	5.21	6 15	4.32	3 12
4.	5.19	6 16	4 47	4 26
5.	5 17	6.18	5. 2	5.42
6.	5.15	6 19	5.16	7. 0
7.	5.13	6 22	5 32	8.22

Placzi árak:

Buza	— — 6.50
Árpa	— — 6.50
Rozs	— — 5.30
Zab	— — — 6.50
Hajdina	— 6.80
Lenmag	— 11.50
Kukorica	— 5.50
Köles	— — 4.50

Budapesti gabnaárak:

Buza	métermázsánként	7.25	frttól	7.90	forintig
Rozs	„	5 55	„	5.75	„
Arpa	„	6.---	„	6 40	„
Zab	„	6.95	„	7.30	„
Tengeri	„	4.40	„	7.50	„
Köles	„	4.20	„	4.60	„

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyönként 10 frt 50 krért és jobb fajtájuakat is valamint **fekete, fehér és színes** selyemkelméket méterenként 45 **krtól 11 frt 65 krig** — sima, kockázott, csíkozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Henneberg G.** cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svajczba czímzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 3

HIRDETÉSEK.

Egy jó házból való fiu

tanonczul felvétetik

TOMKA GYÖRGY

vas- és fűszerkereskedésében Alsó Lendván.

Kisérvény és ezüstben szenvedőknek ezennel a legtágabb körben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt discrepiv ismertessé vált *Pinet Clément* ajánlóg hogyan emlékezetbe hozva. Ezen mesterszerű szer 25 éta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító kedvezőleg ismeretes és mindenjaink által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlatra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kraví áron a legtöbb gyógyszertárban kapható. A czímben a „Horgony" véjjegyre ügyelendő, mert csak a város horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Tóvis József gyógyszerészhez Budapesten.

Máriaczelli Gyomorcseppek

ugyszerűen hatnak gyomor bajoknál, **nélküözhetetlen és általánosan ismeretes** házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfuj ás, savanyu felbűfögés, hasmenés, gyomorrógás, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szúkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyvben ez a gyomortól származott, gyomortullerhelésnél ételekkel és italokkal, glisztek, májbajok és hámorrhoidiánál.

Ennlitett bajoknál a ***Máriaczelli gyomorcseppek*** évek óta kitűnőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszertára

Budapest, Király utcza 12 sz.

A véjdegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a kesztő aláírásával (C Brady) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyítom".

Aláírásunk: C. Brady

A Máriaczelli gyomorcseppek valódian kaphatók

Muraszombatban Bölcs Béla gyógyszertárában.

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom ezennel, hogy az általam épittetett

METROPOLE szállodát

Budapest, Kerepesi ut 58. sz.

saját kezelésembe vettem át.

Ezen elsőrangu szálloda a legujabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve és gyönyörü fekvése által Budapest legélénkebb helyen tünik ki, azonkivül *központi fűtéssel, telyonó gép* (Lift), *villamos világitás és fürdőkkel* el van látva és *kitünö étteremmel és kávéházzal bir*

Kiszolgálás és világitás nem számittatik fel.

Támaszkodva hosszu éveken át szerzett tapasztalataimra, fötörekvésem lesz minden tekintetben az utazó közönség megelégedését kierdelmi és kérem az eddig irántam tanusitott bizalmat ezen uj vállalatomra átruházni.

Kitünő tisztelettel

PETANOVITS JÓZSEF,

szálloda-tulajdonos.

Előfizetési felhivás! a PESTI NAPLÓ

naponkint kétszer megjelenő politikai napilapra.

A „Pesti Napló" Magyarországon a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállitott napilap

Főszerkesztője és kiadótulajdonosa: **ifj. Abrányi Kornél.** Felelős szerkesztője: **Barna Izidor.**

A „Pesti Napló" mint modern ujság gondoskodik immár arról is, hogy **olvasónői** megtalálják benne az őket érdekló közleményeket. Ebből a czélból szeptember eleje óta **„A tüzhely körül"** czimmel minden héten rendes négy-ötaldalos melléklete: ad, a melyben foglalkozik a nők társadalmi kérdésével, a **divat ujitásával, közöl konyha** recepteket, apróságokat **a kézimunkáról, a kertészetről,** azon kivül tájékoztatja a vidék gazdasszonyait a **budapesti piacz** forgalmáról és árairól. Czikkeket közöl továbbá a **gyermekneveléről és ápolásról,** tanácsokat ad illemkérdésekben és mesél a **gyermekszobának.**

A közlekedés és a közlekedő vállalatok: vasutak, pósta, táviró, hajótársaságok **hivatalnokai** érdekeinek minél behatóbb gondozása végett a **Pesti Napló** minden csütörtöki számát **Közlekedés czimen külön négy-oldalas** melléklet kiséri.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A PESTI NAPLÓ reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett *összes hireket magában foglalja*, tehát a teljes PESTI NAPLÓ nak előfizetési ára *Budapesten* és a *vidéken* korán és pontosan házhoz juttatva az *esti lap küldése nélkül*:

RECGELI LAP:		*Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre*	
Egész évre 14 frt — kr.	Negyedévre 3 frt 50	Egész évre 18 frt — kr.	Negyedévre 4 frt 50.
Fél évre 7 frt — kr.	Egy hóra 1 frt 20.	Fél évre . 9 frt — kr.	Egy hóra 1 frt 60.

Naponkint **kétszer**, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:		**Vidéken:**	
Egész évre 18 frt - kr.	Negyedévre 4 frt 50.	Egész évre 20 frt — kr.	Negyedévre 5 frt —.
Fél évre . 9 frt - kr.	Egy hóra 1 frt 60.	Fél évre 10 frt — kr.	Egy hóra 1 frt 70.

A Pesti Napló esti lapjára külön is elfogadunk előfizetéseket, ugy ha valaki más ujságot járat és a megszokott ujságról megváltni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára negyedévenkint Budapesten 2 frttal, vidéken 2 frt 30 krral

A Pesti Napló kiadóhivatala Budapest, Ferenczieik tere, Bazár-épület.

Gőzcséplőgépek

Összes gazdasági gépek elsőrangu minőségben.

saját **hazai** gyártmány

Kedvező feltételek!

Legjutányosabb árak!

Rövidített levelczim: GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR Gazdasági gépgyár részvénytársulat.

Gyár-telep: Külső váczi-ut 7.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

V-ik ÉVFOLYAM **A HÉT** V-ik ÉVFOLYAM.

POLITIKAI ÉS IRODALMI KÖZLÖNYRE.

Szerkeszti és kiadja: KISS JÓZSEF.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A magyar társadalom minden jelenségeivel foglalkozván, **A HÉT** mindenhezebben tudott innen maradni azon a mesgyén, a mely a társadalmi élet a politikai élet elválasztja. Hozy tehát ezektől a kolitóktól is mentek legyünk, megtartván mindazokat az intézkedéseket, amelyekkel **A HÉT** a politizálásra is jogot vált. Ehhez képest *A HÉT* 1894. április havától fogva mint *politikai és irodalmi* közlöny fog megjelenni.

A HÉT ezál al csak hű marad önmagához, mert eddig is hozzászolott minden aktuális kérdésh z s fogja ezt ezután is ugyanazzal a tartás szókimondással, mely fá ol áll minden elfogulságtól és fölötte áll minden pártszempontnak. **A HÉT** ben beállt változás csak azt jelenti, hogy nagyobb gonddal és buzgalommal fogja szerkeszteni aktuális rovatait, melyeknek eddigi nagy kedveltségét és tekintélyét köszönheti.

A HÉT megmarad ezentul is első sorban szépirodalmi lapnak, melyet megszoktak irodalmi forumnak tekinteni. Közöl **novellákat, dramatizált apróságokat, verseket, kisebb regényeket.**

A HÉT az egyetlen szépirodalmi hetilap, mely a péntek esti **szinházi premierekről** mégugyanazon héten, ugyszólván **a napilapokkal egyidejüleg** hoz nagyszabásu ismertetéseket.

Munkatársai fényes koszorujából alig hiányzik egy nagy irodalmi név. Azok közül, a kik „A HÉT"-be eddig irtak s részben állandó munkatársai, felemlitjük a következőket:

Abonyi Árpád, Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Ágai Adolf, Ambrus Zoltán, Balogh Pál, Bársony István, Bede Jób, Bródy Sándor, Czíó, Déczi Lajos, Endrődi Sándor, Gozsdu Elek, Herczeg Ferencz, Heltai Jenő, Hock János, Ipolyi, Inczédy László, Jászai Mari, Jókai Mór, Justh Zsigmond, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Kohn Dávid, Makai Emil, Malonyai Dezső, Mikszáth Kálmán, Murai Károly, Palágyi Lajos, Pollák Illés, Prém József, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabó Endre, Szabóné Nogáll Janka, Szalay Fenzina, Szemere Attila, Szomaházy István, Szüry Dénes, Silberstein Adolf, Tábori Róbert, Tóth Béla, Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Vészi József, Zempléni Árpád, Mezei Ernő, Munkácsy Kálmán stb. stb.

A HÉT külső kiállitása összes lapjaink közt a legfényűzőbb. Minden számának boritékán egy fényes kivitelü nagy arczképet közöl: kitünőségeket, de legfőképp érdekes alakokat a politika, művészet, irodalom és a szalon köréből, azok arczképét, akiket a lefolyt hét eseményeinek órája, habár csak idegleneseu is, felszinre vetett.

A HÉT számai bekötve évenként két vaskos kötetet tesznek ki: ez nagyon is érdemesek a megőrzésre. Az első nyolcz kötet, melyből teljes példányok — bár igen csekély számban — még kaphatók, valóságos tárháza az érdekét soha sem veszitő becses olvasmányoknak.

A HÉT előfizetési ára: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2.50 frt.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

A HÉT kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körut 6.

Nyomatott Grünbaum Márk gyorssajtóján Muraszombatban.